

PDW: Językowy savoir-vivre w życiu publicznym - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	PDW: Językowy savoir-vivre w życiu publicznym
Kod przedmiotu	09.3-WH-FiPIP-JS-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Literatura popularna i kreacje światów gier
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Joanna Gorzelana, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Wiedza: Student tłumaczy podstawową wiedzę na temat grzeczności i obyczajów językowych w komunikacji oraz wyjaśnia zasady stosowania tytułatury.

Umiejętności: Student umiejętnie przygotowuje i przedstawia wyczerpując zagadnienia dotyczące grzeczności językowej i pozajęzykowej.

Kompetencje: Student potrafi efektywnie pracować w grupie, przyjmując w niej różne role; student wykazuje odpowiedzialność za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego kraju.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu semantyki języka polskiego uzyskaną na zajęciach w szkole średniej i zajęciach realizowanych w czasie studiów oraz wykazuje zainteresowanie szeroko pojętą kulturą.

Zakres tematyczny

1. Podstawy grzeczności językowej (strategie grzecznościowe);
2. Grzeczność w komunikacji bezpośredniej i korespondencji;
3. Tytułatura (formy adresatywne) i relacje "na pan, pani", "na ty", relacje pośrednie, zmiana relacji;
4. Prymarne i sekundarne akty grzecznościowe;
5. Polska grzeczność na tle innych kultur;
6. Etykieta w dawnej Polsce.
7. Zmiany we współczesnych obyczajach grzecznościowych. Łamanie norm w wypowiedziach publicznych.

Metody kształcenia

Wykład informacyjny, praca z tekstem, dyskusja, drama, referat.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolne efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student posiada podstawową wiedzę na temat grzeczności językowej i pozajęzykowej;	• KKG1_W11	• aktywność w trakcie zajęć • referat • drama	• Ćwiczenia
student potrafi przygotować i zaprezentować wyczerpującą wypowiedź w języku polskim na temat etykiety w wybranym kręgu kultury;	• KKG1_U08	• referat • prezentacja	• Ćwiczenia
student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się;	• KKG1_K01	• odpowiedź ustna • referat • drama	• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student efektywnie potrafi współdziałać z członkami zespołu i pracować pod kierunkiem	• KKG1_K03	• drama	• Ćwiczenia
student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego kraju	• KKG1_K07	• dyskusja • prezentacja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Przygotowanie do zajęć (referat) i aktywny w nich udział, zaliczenie kolokwium, przedstawienie prezentacji.

Literatura podstawowa

Marcjanik M., *Mówimy uprzejmie. Poradnik językowego savoir – vivre’u*, Warszawa 2009.

Marcjanik M., *Polska grzeczność językowa*, Kielce 1997.

Marcjanik M., *Słownik językowego savoir vivre’u*, Warszawa 2015.

Język a Kultura, t. 6: *Polska etykieta językowa*, red. J. Anusiewicz, M. Marcjanik, Wrocław 1991.

Literatura uzupełniająca

Barbasiewicz M., *Dobre maniery w przedwojennej Polsce*, Warszawa 2012.

Boziewicz W., *Polski kodeks honorowy*, Warszawa-Kraków [br]: <https://literat.ug.edu.pl/honor/kodeks.pdf>

Grybosiova A., *Liberyzacja społecznej oceny wulgaryzmów* [w:] *Człowiek-dzieło-sacrum*, red. S. Gajda, J. Sobeczko, Opole 1988.

Grybosiova A., *Formy „ty” i „pan” (i) w kontaktach społecznych*, „Poradnik Językowy” 1990, z. 2.

Bortnowski A.W., *Współczesny savoir-vivre kluczem do sukcesu. Praktyczne rady dyplomaty*, Toruń 2009.

Grzeczność na krańcach świata, red. M. Marcjanik, Warszawa 2007.

Huszczka R., *Honoryfikatywność. Gramatyka. Pragmatyka. Typologia*, Warszawa 2006.

Kamińska-Radomska I., *Kultura biznesu. Normy i formy*, Warszawa 2012.

Kowalikowa J., *Wulgaryzmy we współczesnej polszczyźnie* [w:] *Język trzeciego tysiąclecia*, red. G. Szpila, Kraków, s. 121-132.

Marcjanik M., *Wielkie zmiany przyjdą jutro. O przemianach w językowych obyczajach grzecznościowych* [w:] *Język a kultura*, t. 20. Jubileuszowy, red. A. Dąbrowska, Wrocław 2008, s. 89-98.

Ożóg K., *Uwagi o współczesnej polskiej grzeczności językowej*, [w:] *Tegoż, Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku.. wybrane zagadnienia*, wyd. III Rzeszów 2011, s. 77-88.

Stępień T., *O inwektywie*, [w:] *Język a Kultura*, t. 13: *Językowy obraz świata i kultura*, red. A. Dąbrowska, J. Anusiewicz, Wrocław 2000.

Sztuka życia. Zasady dobrego zachowania. Etykieta o zmienności obyczaju w kulturze, pod red. K. Łeńskiej-Bak, M. Sztandry, Opole, 2008.

Wierzbicka A., *Akty mowy jako odbicie wartości kulturowych*, [w:] *też, Język-umysł-kultura*, Warszawa 1999, s. 212-226.

Zgółkowie H. T., *Językowy savoir-vivre: praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych, towarzyskich*, Warszawa 2001.

Uwagi

Jest to przedmiot opcjonalny, wybierany z oferty przedmiotów do wyboru Instytutu Filologii Polskiej; przedmiot zostanie uruchomiony w zależności od potrzeb i zainteresowania w danym semestrze studiów (na podstawie deklaracji studentów/elektronicznego wyboru przedmiotów).

Zmodyfikowane przez dr hab. Joanna Gorzelana, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 06-05-2022 21:45)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ